

דוד בן-גוריון

בנִימין זאב הרצל

זאב ז'בוטינסקי

ואלה שמות (ו)

באיזה רחוב אתם גרים?

מי קובע את שמות הרחובות? מהו השם הפופולרי ביותר?
מי האישיות שיש על שמה הכי הרבה רחובות בישראל?
ואלה שמות, כתבה שישית בסדרה

מבצע נחשון, מבצע ליטני ודומיהם. גופים שפעלו למען המדינה, לפני הקמתה ואחריה, קיבלו אף הם רחובות על שמם. כאלה הם המייסדים, החלוצים, ניל"י, הפרטיזנים, הפלמ"ח, ההגנה, השומר, הגדוד העברי, העלייה, עליית הנוער, אסירי ציון ועוד.

זכר השואה וקורבנותיה מונצח ברחובות רבים בערי ישראל. שכונה שלמה בתל-אביב נושאת שמות של קהילות מפוארות שנכחדו (שהשמירו אותן) בשואה, כמו קהילת אודסה, קהילת ביאליסטוק, קהילת וארשה, קהילת קראקוב, קהילת פאדובה ועוד. מאחורי כל שם כזה עומד עולם ומלואו.

באזורי התעשייה בערים רבות קיבלו הרחובות שמות של בעלי מקצוע או נושאים הקשורים להם: הסנדלר, המסגר, הנגרים, המשוה, העבודה, המלאכה, תוצרת הארץ, העמל, הסוללים, הסדנה, הנחישות, היוזמה, התנופה, ועוד.

קטגוריה מקובלת אחרת היא שמות מקומות בארץ. ההולך ברחובות תל-אביב יכול לערוך טיול בכל הארץ – מדן (שם רחוב) ועד אילת (שם רחוב): גולן, צפת, פקיעין, תבור, עין-חרוד, עכו, קיסריה, השרון, השפלה, עמק אילון, ירושלים, השומרון, עין-גדי, נתיבות, נגבה, נחל הבשור, באר-שבע, ניצנה, הערבה, ועוד ועוד – כל אלה הם רחובות בתל-אביב. ירושלים זוכה לאזכור ברחובותיהן של 59 ערים ורשויות מקומיות.

איילה פרלמוטר

המשך הכתבה – בשבוע הבא

קטגוריות. הקטגוריה הראשית היא כמובן אישים: מנהיגים ציוניים, מנהיגי המדינה, דמויות תנ"כיות, אנשי ספר מפורסמים, ועוד. וכך כמעט בכל עיר אפשר למצוא רחוב על שם הרצל, בן-גוריון, ויצמן, ביאליק, משה דיין, ז'בוטינסקי, בגין, רבין, ועוד.

קטגוריה אחרת היא שמות הלקוחים מעולם הטבע: עצים, חיות, ציפורים, פרחים, בדרך כלל עם זיקה (קשר) לארץ ישראל. דוגמאות בולטות: צמחים משבעת המינים, שהם הזית, התמר, התפוח, הרימון, התאנה; עצים מקומיים, כמו אלון, ברוש, אגוז ותדר; פרחים ארץ-ישראליים כמו חצב, נרקיס, פלנית, נורית, רקפת או דם המפבים, וגם ציפורים כמו אנפה, שחף, זמיר, ועוד ועוד.

גם מושגים, גופים ואירועים שונים מההיסטוריה הקרובה והרחוקה שלנו הם מקור בלתי נדלה (גדול, בלי סוף) לשמות רחובות. רחובות כמו באזל, קונגרס, הציונות, הצהרת בלפור, כ"ט בנובמבר, ההעפלה, ה"א באייר ועוד – מנציחים אירועים חשובים בתולדות הציונות. מלחמות ישראל מונצחות ברחובות כגון ששת הימים, מבצע קדש,

באיזה רחוב אתם גרים? אני גרה ברחוב פרקו. פרקו הוא שם של צמח קוצני נפוץ בארץ. שמות רחובות רבים באזור שלי שייכים לעולם הצומח: מורן, דודאים, פלנית, יסמין, חבצלת השרון, רקפת, ועוד ועוד. יש גם שכונה שבה כל הרחובות זכו לשמות של ציפורים (עיט, נחליאל, דוביפת), ושכונה אחרת שמבוססת כולה על הנביאים שלנו (ירמיה, עובדיה, מייכה, חגי, דבורה, זכריה, ישעיה וחבריהם). כיצד נקבע שם של רחוב? ומי קובע אותו? את שמות הרחובות בישראל קובעות ועדות שמות עירוניות, המורכבות מנציגי העירייה, נציגים ממועצת העיר, וכמובן גם מהציבור. הועדות הללו דנות בכל שם ושם בכובד ראש (ברצינות), כאשר לנגד עיניהן ניצב (עומד) הצורך להנציח (לזכור לנצח, לתמיד) אישים חשובים, להתייחס להיסטוריה היהודית והציונית, לציין ערכים אונברסליים כמו אהבה לטבע ולסביבה, ועוד.

הקטגוריות

את רוב שמות הרחובות בארץ ניתן לחלק לכמה